

РЕШЕНИЕ

№ 3

гр. Пловдив, 02.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VI СЪСТАВ, в публично заседание на
пети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Величка П. Белева

Членове: Надежда Н. Дзивкова Рашкова
Виделина Ст. Куршумова
Стойчева

при участието на секретаря Тодорка Г. Мавродиева
като разгледа докладваното от Виделина Ст. Куршумова Стойчева Въззивно
гражданско дело № 20235300502632 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на К. Г. Т., ЕГН: *****, с адрес: ***,
чрез пълномощника по делото адвокат Г. Т., против Решение № 201 от 14.05.2023 г,
постановено по гр.дело № 1654/ 2022 г. по описа на Районен съд Асеновград, IV гр.с.,
с което е отхвърлен предявения от К. Г. Т. иск да бъде признато за установено по
отношение на ТП НОИ - П., ****, че е работила на длъжност *** при работодател
„Югоагент експорт Импорт“ ООД гр. Д. при пълно работно време в периода *** - ***,
като това прослужено време се признае за трудов и осигурителен стаж и за трудов стаж
при пенсиониране, както и е осъдена да заплати на ТП НОИ гр. П. *** разноски по
производството в размер на 100/сто/лв.

Във въззивната жалба се излагат оплаквания, че първоинстанционното решение
е неправилно и незаконосъобразно. Поддържа се, че районният съд неправилно е
отхвърлил иска на основание, че отразеното отбелязване в трудовата книжка не е било
подпечатано с кръгъл печат. Възражава се, че в Наредбата за ТКТС не е предвидено
изискване печатът да е кръгъл. Пзовава се на отбелязване в положен правоъгълен
печат на стр.19 от трудовата книжка за периода и името на работодателя. Счита, че са
налице предпоставките по чл.6, ал.1 от Наредбата за ТКТС. Излага съображения, че
трудова книжка не е оспорена от ответника по надлежния ред, надлежно е оформена
и нейната материална доказателствена сила като официален документ не е оборена,
поради което представлява доказателство за установяване на спорния стаж. Моли да се
отмени първоинстанционното решение и искът да се признае за основателен.
Претендира разноските за двете инстанции.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от ТП на НОИ - П., чрез пълномощника юрисконсулт Р.П.. Счита първоинстанционното решение за правилно и законосъобразно, а жалбата за неоснователна. Обосновава доводи, че представената трудова книжка не следва да се цени като „начало на писмено доказателство“, коментира записванията в същата и заключава, че не може да се цени като документ за установяване на претендирания трудов стаж. Излага подробни съображения, че записванията в трудовата книжка не са надлежно оформени съгласно чл.6, ал.1 от НТКТС и сочи, че отбелязването в трудовата книжка няма доказателствена стойност. Поддържа доводи, че ищцата не е ангажирала доказателства, установяващи вероятността на трудовия стаж, които претендира да бъде установен. По изложените в отговора на жалбата възражения се моли да се отхвърли въззивната жалба и да се потвърди първоинстанционното решение. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Постъпила е и частна жалба от К. Г. Т., чрез адвокат Г. Т., срещу Определение № 2955 от 21.07.2023 г., постановено по гр.дело № 1654/ 2022 г. по описа на Районен съд Асеновград, IV гр.с., с което се оставя без уважение искането ѝ за изменение на първоинстанционното решение в частта му за разноските. Излага оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на определението. Поддържа приложеното на разпоредбата на чл.9, ал.3 от ЗУТОССР, която твърди, че изключва приложението на чл.78 ГПК. Позовава се на Тълкувателно решение № 2/2016 г. по т.д.№ 2/2015 г. на ВКС, ОСГК. Моли да се отмени обжалваното определение.

Подаден е отговор на частната жалба от ТП на НОИ - П., чрез пълномощника юрисконсулт Р.П., с който излага съображения за нейната неоснователност. Поддържа доводи за правилността на обжалваното определение и отговорността на ищцата за присъдените разноски с първоинстанционното решение. Моли за отхвърляне на частната жалба.

Пловдивският окръжен съд, след като провери законосъобразността на обжалваното решение, прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 12 ГПК и обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок, от процесуално легитимирана страна, с правен интерес от обжалването, чрез надлежно упълномощен процесуален представител, против подлежащ на обжалване съдебен акт - първоинстанционното решение, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане.

При извършената служебна проверка на решението съобразно правомощията си по чл.269, изр. първо от ГПК съдът намери, че същото е валидно и допустимо. Предвид горното и съгласно разпоредбата на чл.269, изр.2 от ГПК следва да бъде проверена правилността му по изложените във въззивната жалба доводи и при извършена служебна проверка за допуснати нарушения на императивни материалноправни норми, като въззивната инстанция се произнесе по правния спор между страните.

Първоинстанционният съд е бил сезиран с искова молба от К. Г. Т., в която ищцата твърди, че на ***г. е била назначена на длъжност *** при „Югоагент импорт экспорт“ ООД гр. Д. Трудовото ѝ правоотношение било прекратено на ***г. При този работодател е работила общо 1 година 7 месеца и 16 дни, което е отразено в трудовата ѝ книжка. Посочва, че на стр.16 от трудовата ѝ книжка е описана заеманата от нея длъжност, както и размерът на месечното възнаграждение, като на стр.17 е поставен

правоъгълен печат на работодателя и подпис; на стр.16-17 е преназначена с по-високо възнаграждение като заеманата длъжност е запазена; на стр.18-19 е отбелязано още едно преназначаване при същия работодател/осигурител. Трудовото ѝ правоотношение било прекратено на *** г. Посочва, че е поставен правоъгълен печат с отбелязване на прослужено време при работодателя - 1 година 7 месеца и 16 дни, записано с думи и цифри. Това било удостоверено с подписите на гл.счетоводител и директора.Посочва, че в трудовата книжка се отразява продължителността на работното време, само ако е уговорено непълно работно време, а в настоящия случай се касае за пълно работно време. Твърди, че работодателят е прекратен осигурител без правопреемник, и тъй като осигурителния архив на НОИ не може да удостовери дали приетата за съхранение документация за периода на упражняване от осигурителя дейност е в пълния си обем, ТП на НОИ издало удостоверение изх.№ *** от *** г., от което е видно, че в осигурителния архив на НОИ липсват данни за положения от ищцата труд при посочения работодател/осигурител за посочения в удостоверението период *** г.- *** г. Посочва, че за периода от първоначалното назначаване *** г.- *** г. ведомостите са налични. По изложените съображения ищцата е отправила искане до съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ТП на НОИ – гр. П., че е работила на длъжност *** при работодателя „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. при пълно работно време в периода *** г.- *** г., като това прослужено време се признае за трудов и осигурителен стаж и за трудов стаж при пенсиониране, както и да бъде осъден ответникът да ѝ заплати направените разноски.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е изложил съображения, че в осигурителния архив на НОИ липсват писмени данни за положен от ищцата трудов осигурителен стаж за периода от ***г. - ***г при работодател „Югоагент експорт импорт“ ООД гр Д. Посочил е, че в пенсионното досие на ищцата е налично издадено от ТП НОИ - С. удостоверение от 01.04.2022г, въз основа на предадената първична документация на осигурителя „Югоагент експорт импорт ООД“ гр. Д., въз основа на което е зачетен стаж при този работодател до м. *** г вкл. и е издаден отказ за издаване на удостоверение за периода ***-***г. Оспорил е като недопустимо искането на ищцата за установяване на обстоятелството -изпълнявана длъжност през процесния период. Оспорил е основателността на иска с довода, че не са представени доказателства за внасяне на вноски и получаване на възнаграждение, поради което не може да бъде установен осигурителния стаж. Моли да се остави без разглеждане иска в посочената част, а в останалата част да се отхвърли като неоснователен.

С оглед изложените в исковата молба обстоятелства и формулирания в нея кореспондиращ им петитум, въззивният съд намира, че правната квалификация на иска е по чл.1,ал.1,т.3 от Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред. Ищцата претендира установяване на исковия период, който да се зачете за трудов стаж и трудов стаж при пенсиониране, положен до 31.12.1999г., съгласно действащите дотогава разпоредби, с оглед обстоятелството, че същият, съгласно § 9 от ПЗР на КСО, се признава за осигурителен стаж. С този иск се цели и негов предмет е установяване единствено продължителността на трудов стаж и трудов стаж при пенсиониране, който се признава и за осигурителен стаж съгласно § 9 от ПЗР на КСО, за който липсват писмени данни, а именно в такава насока са твърденията и искането на ищцата. Установяването на положен трудов стаж през определен период на конкретна длъжност с присъщата ѝ трудова функция касае установяване на факт с правно значение по смисъла на чл.124,ал.4,изр.второ от ГПК, какъвто е допустимо да се установява по съдебен ред в предвидените от закона случаи. Неправилно е

възприемането на ответника, че е предявен иск за установяване на изпълняваната длъжност от ищцата през посочения период, доколкото посочената от ищцата длъжност през исковия период е в изпълнение на изискването на чл.4,ал.1,т.6 от ЗУТОССР относно съдържанието на исковата молба и посочването ѝ има пояснителен характер досежно осъществяваната дейност през процесния период, а не е част от същинския петитум на исковата молба.

Съгласно разпоредбата на чл. 3 ал. 2 ЗУТОССР искът за установяване на трудов стаж се предявява срещу работодателя и съответното ТП на НОИ, а ако работодателят е прекратил дейността си и няма правопреемник - само срещу съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, а съгласно ал.3 - искът за установяване на осигурителен стаж се предявява срещу съответното ТП на НОИ. По делото няма спор и е документално установено, че „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. е прекратен осигурител без правопреемник.

Според чл. 5, ал. 1 и 2 от ЗУТОССР трудовият стаж може да се установява, ако пред съда се представи удостоверение, издадено от работодателя /осигурителя/, при който е придобит стажът, от неговия правопреемник или от друго юридическо или физическо лице, което съхранява книжа, ведомости за заплати и други, че документите са загубени или унищожени. Когато осигурителят е прекратил дейността си, без да има правопреемник, или не е прекратил дейността си, но ведомостите и книгата му са иззети по реда на инструкцията на управителя на Националния осигурителен институт, издадена на основание [чл. 5, ал. 13 от Кодекса за социално осигуряване](#), се представя удостоверение от съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, че в архивното стопанство липсват писмени данни за претендирания стаж.

В разглеждания случай ищцата е представила по делото удостоверение изх.№ ***-*** от *** г. от ТП на НОИ - С., от което се установява, че в осигурителния архив на НОИ липсват писмени данни за положен от ищцата трудов/осигурителен стаж за периода *** г.- *** г. От приложеното пенсионно досие на ищцата се установява във връзка с писмо от отдел пенсии при ТП на НОИ - П. за издаване на удостоверение УП-13 за осигурителен стаж на ищцата за периода *** г.- *** г. по документи от „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д., че е постановен отказ за периода *** г.- *** г. Отказът е постановен със съображенията, че в предадените от „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. ведомости в осигурителния архив на НОИ липсва информация за ищцата за периода *** г.- *** г. Предвид изложеното, въззивният съд намира, че се установява допустимостта на предявения установителен иск по чл.1,ал.1,т.3 от ЗУТОССР за периода *** г.- *** г., за който на ищцата е отказано да се признае трудов/осигурителен стаж и е издадено удостоверение от ТП на НОИ - С. по смисъла на чл. 5, ал. 2 от ЗУТОССР.

От фактическа страна по делото не е спорно обстоятелството, че ищцата е работила в „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. на длъжност *** през периода *** г. вкл., за който е издадено удостоверение УП - 13 № ***г. от ТП на НОИ-С., приложено в пенсионното досие на ищцата. Посоченият период е зачетен като трудов стаж на ищцата в производството по отпускане на пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

Спорният въпрос по делото е дали периодът *** г.- *** г. може да се зачете като трудов стаж и трудов стаж при пенсиониране, съответно и за осигурителен стаж съгласно § 9 от ПЗР на КСО, доколкото в предадените ведомости от „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. /който е с прекратена дейност и няма правопреемник/ в осигурителния архив на НОИ липсва информация по отношение на ищцата за

посочения период.

По делото е представено копие на стр.1, 16, 17, 18 и 19 от трудовата книжка на ищцата, приложено и в пенсионното ѝ досие. Според отбелязването в документа на стр. 16-17 на ***г. К. Т. е постъпила на работа на длъжност „***“ в „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. при заплата 1850 лева, преназначена е в същото предприятие на *** г. при заплата 2145 лева като длъжността е запазена. Съгласно стр.18-19 на трудовата книжка ищцата е била преназначена в „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. със запазване на длъжността на ***г. при заплата 5 700 лева и на 01.07.1995 г. при заплата 2 450 лева, както и е удостоверено прекратяване на трудовото ѝ правоотношение на *** г. Констатира се, че датите на постъпване и преназначаване, както и на прекратяване на трудовото правоотношение са удостоверени с положен печат на работодателя и подпис. След последния печат, обхващащ периода 01.07.2015 г.- 01.04.2016 г., на стр.19 от трудовата книжка е отбелязано в правоъгълен печат на „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д., че по данни от разплащателните ведомости ищцата има трудов стаж от *** г. до *** г. от 1 година, 7 месеца и 16 дни - изписано с цифри и думи, удостоверено с полагането на подписите на главния счетоводител и на ръководителя на предприятието.

При така установените факти от значение за правния спор съдът намира, предявеният иск за основателен. Представената по делото трудова книжка на ищцата е документ по смисъла на чл. 6, ал. 2, т. 5 от Закона, установяващ вероятността на трудовия стаж през процесния период. Съгласно даденото определение на трудовата книжка в [чл. 347 от Кодекса на труда](#) в действащата понастоящем редакция, тя е официален удостоверителен документ за вписаните в нея обстоятелства, свързани с трудовата дейност на работника и служителя. Като официален удостоверителен документ тя се издава по определен ред и от съответен орган и има материална доказателствена сила за изявленията, които се съдържат в нея. Тази доказателствена сила обвързва както съда, така и органите на НОИ за удостоверяването в нея факти. Съгласно разпоредба на [чл. 349, ал. 1, т. 9 от Кодекса на труда](#) в трудовата книжка задължително се вписва продължителността на времето, което се признава за трудов стаж. В разпоредбата на чл. 6, ал.1 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж е предвидено, че при прекратяване на трудовото правоотношение продължителността на трудовия стаж, придобит от работника или служителя при работодателя към датата на прекратяване на трудовото правоотношение, се записва с цифри и думи и се подписва от главния счетоводител и от работодателя, като се подпечатва с печата му.

В настоящия случай в трудовата книжка на ищцата са вписани началната дата на постъпването ѝ на работа при „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. и датата на прекратяване на трудовото ѝ правоотношение, съответно продължителността на прослуженото ѝ време при работодателя, удостоверени в печат на дружеството-работодател с подписа на главния счетоводител и ръководителя на предприятието на база налични към този момент разплащателни ведомости. Същевременно преди това удостоверяване последователно са вписани датите на постъпване на работа на ищцата, на преназначаването ѝ и на прекратяване на трудовото ѝ правоотношение върху които са поставени печат на работодателя и подпис, неоспорени по делото. Следва и да се посочи, че преди удостоверяването на продължителността на прослуженото време от ищцата, датите на преназначаване на ищцата на *** г. и на прекратяване на трудовото ѝ правоотношение на *** г. са обхванати от един печат на работодателя и подпис. В тази връзка се цени безспорния факт, че към месец октомври *** г. ищцата е работила по трудово правоотношение при „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д., от което се

заклучава, че ищцата е работила в дружеството и към датата на преназначаване *** г. След като тази дата *** г. и датата *** г. на прекратяване на трудовото правоотношение са обхванати от един печат на работодателя и подпис, следва да се приеме безспорно полагането без прекъсване от ищцата на труд при същия работодателя през периода *** г. - *** г., респективно и през исковия период, доколкото и последното не се опровергава от доказателствата по делото. Следва и да се каже, че в трудовата книжка няма зачерквания, изтривания, добавки между редовете и други външни недостатъци /[чл. 178, ал.2 ГПК](#)/, поради което по смисъла на [чл.179, ал.1](#) от ГПК има доказателствено значение за фактите, отразени в нея. С оглед на така установените обстоятелства, не се споделят изводите на районния съд, поддържани от въззиваемия, че доколкото трудовата книжка не е подпечатана с кръгъл печат на работодателя, то не може да се приеме полагането на труд по трудово правоотношение през исковия период от ищцата при „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д.

Настоящият съдебен състав на ПдОС намира, че представеното по делото извлечение от трудовата книжка на ищцата представлява документ по смисъла на [чл.6](#) от ЗУТОССР, установяващ по безспорен начин, че К. Т. е работила през периода *** г.- *** г. по трудово правоотношение в „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д. Трудовото правоотношение на ищцата през исковия период отговаря на изискванията на [чл. 7](#) във вр. с [чл. 2 ЗУТОССР](#), тъй като ищцата е била в кръга на лицата, за които са били дължими или внесени осигурителни вноски съгласно действащите тогава материалноправни разпоредби. Настоящият съдебен състав съобрази, че за осигурителен стаж се счита съгласно [чл. 9, ал.1, т.1 от КСО](#) и [чл. 7 от ЗУТОССР](#) времето, през което лицата са работили на пълно законоустановено работно време, ако за него са внесени или са дължими осигурителни вноски, макар работодателят да не ги е внесъл. Следователно без правно значение е обстоятелството, че не са представени доказателства за внасянето на осигурителни вноски, тъй като последното е задължение на осигурителя, а не на осигуреното лице, поради което невнасянето на дължимите осигуровки от работодателя не следва да бъде тълкувано в ущърб на работника.

В аспекта на изложеното се налага извод за основателността на исковата претенция като времето от *** г. до *** г., през което ищцата е полагала труд по трудово правоотношение при „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр.Д, следва да се зачете като трудов стаж и трудов стаж при пенсиониране, което време се признава и за осигурителен стаж съгласно разпоредбата на § 9 от ПЗР на КСО.

Ето защо предявеният иск с правно основание [чл. 1, ал. 1, т. 3 ЗУТОССР](#) е основателен и следва да се уважи. Като е достигнал до различни правни изводи, районният съд е постановил незаконосъобразно решение. Последното следва да бъде отменено, включително в частта за разноските, като вместо него се постанови ново решение, с което искът по [чл. 1, ал. 1, т. 3 ЗУТОССР](#) да бъде уважен.

С оглед изхода на делото и доколкото ищцата не носи отговорност за разноските в производството следва да бъде отменено и обжалваното Определение № 2955 от 21.07.2023 г., с което е оставено без уважение искането ѝ за изменение на първоинстанционното решение в частта за разноските.

С въззивната жалба се претендират сторените разноски за двете инстанции. Съгласно [ТР № 2/06.06.2016 г.](#) по тълк. дело № 2/15 г. на ОСГК на ВКС „в производството по [чл. 1, ал. 1, т. 3 от ЗУТОССР](#) са приложими общите правила на ГПК за присъждане на разноските“. Предвид изложеното въззивницата има право на претендираните от нея разноски за адвокатско възнаграждение в първоинстанционното

и въззивното производство. Уговореното и заплатено адвокатско възнаграждение от въззивницата за всяка от двете съдебни инстанции е в размер от по 500 лева, тоест общо 1000 лв., което ТП на НОИ П следва да бъде осъден да ѝ заплати на осн.чл.78, ал.1 ГПК.

Предвид изложените мотиви, Пловдивският окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение № 201 от 14.05.2023 г, постановено по гр.дело № 1654/ 2022 г. по описа на Районен съд Асеновград, IV гр.с. **КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 3 във вр. с чл. 1, ал. 1, т. 3 от Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред в отношенията между К. Г. Т., ЕГН: *****, с адрес: ***, и ТП на НОИ П, с адрес: ****, че К. Г. Т., ЕГН: ***** е работила на длъжност *** при работодателя „Югоагент експорт Импорт“ ООД гр. Д. при пълно работно време през периода ***г. - *** г., което се зачита за трудов стаж и трудов стаж при пенсиониране, признато за осигурителен стаж съгласно § 9 от ПЗР на Кодекса за социално осигуряване.

ОТМЕНЯ Определение № 2955 от 21.07.2023 г., постановено по гр.дело № 1654/ 2022 г. по описа на Районен съд Асеновград, IV гр.с.

ОСЪЖДА ТП на НОИ П., с адрес: *** да заплати на К. Г. Т., ЕГН: *****, с адрес: ***, сумата в размер на 1 000 лева - разноси за адв. възнаграждение за първоинстанционното и въззивното производство.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС на РБ при условията на чл.280, ал.1 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____